

Safra Yolu Yaralanma ve Selim Darlıklarında Endoskopik Retrograd Kolanjiopankreatografinin İki Rolü: Kesin Tedavi, Cerrahiye Hazırlama (111 Vakalık Kişisel Deneyim)

TWO ROLES FOR ENDOSCOPIC RETROGRADE CHOLANGIOPANCREATOGRAPHY IN BILIARY INJURY AND BENIGN STRICTURES: DEFINITIVE TREATMENT AND BRIDGING TO SURGERY. PERSONAL EXPERIENCE IN 111 CASES

Dr.Yaman TEKANT

İ.Ü. İstanbul Tıp Fakültesi, Karaciğer Safra Yolları Cerrahisi Birimi, Genel Cerrahi ABD, İSTANBUL

ÖZET

Amaç: Safra yolu yaralanma ve selim darlıklarında endoskopik retrograd kolanjiopankreatografi'nin (ERCP) tedavi edici rolünü araştırmak.

Durum değerlendirilmesi: Cerrahinin, tedavisi en zor hasta gruplarından birini oluşturan safra yolu yaralanmaları güncelliğini korumaktadır. Tanı ve tedavisi mültidisipliner yaklaşım ve deneyim gerektiren bu hasta grubuna yaklaşımda ERCP'nin uygulamadaki yerinin belirlenmesi gerekmektedir.

Yöntem: Safra yolu yaralanması veya selim darlığı öntanısı ile bir hepatopankreatobilier cerrahi merkezinde ERCP uygulanan hastalar üzerinde retrospektif inceleme. Yüzonbir hastanın dosyaları; geçirilmiş ameliyat, ERCP endikasyonları, başvuru yakınmaları ve süresi, endoskopik bulgu ve girişimler, komplikasyonlar, sonuçlar ve takip kayıtları açısından incelendi.

Çıkarımlar: Safra yolu kanülasyonu 108 hastada (%97) başarılı idi. Otuzüç hastada basit safra kaçacağı (%30), 42 hastada majör safra yolu yaralanması (%38), 25 hastada darlık (%22), üç hastada bilio-dijestif anastomoz darlığı izlendi. Beş hastada ise eksternal safra fistülüne rağmen kolanjiografide ekstravazasyon saptanmadı. Basit safra kaçaklarının tümüne endoskopik sfinkterotomi (ES) uygulandı, altına 10 Fr stent ilave edildi ve bir hasta dışında tümünün safra fistülleri kapandı. Majör safra yolu yaralanması saptanan hastaların sekizine 10 Fr endoskopik stent koyularak fistül kapatıldı ve hasta cerrahi onarıma hazırlandı. Geç dönemde darlık saptanan 25 hastadan durumu ameliyata uygun olmayan ikisine stentleme, birine balon dilatasyonu tarzında endoskopik tedavi uygulandı. Bir hasta sfinkterotomiden gelişen kanama nedeniyle ameliyat edildi (%0.9). İşleme bağlı mortalite görülmedi.

Sonuç: ERCP/ES'nin basit safra kaçaklarının kesin tedavisinde etkin olduğu, majör safra yolu yaralanmalarında stentleme ile fistülün kapatılarak hastanın cerrahi tedaviye hazırlanmasında önemli rol oynayabileceği saptandı.

Anahtar kelimeler: Fistül, darlık, striktür, endoskopi, sfinkterotomi, stent, hepatektomi